

REDKOLĒGIJA: Valija Berkina – Jēkabpils, Jānis Elksnis – Latgales Kultūras centra izdevniecība, Pēteris Gleizdāns – Rēzekne, Jānis Kokins – Daugavpils, Anita Petkune – Krāslava, Antons Rancāns – Preiļi, Antons Slišāns – Balvi, Viktors Trojanovskis – Ludza, Pēteris Zeile – Rīga, Jānis Žugovs – Rīga, ārzemju biroja vadītājs – Alberts Spoģis Minsterē.

Astoņdesmito gadu sākumā parādījās informācija, ka toreizējā Latvijas okupācijas režīma sporta vadība nolēmusi izdot «Latvijas sporta vēsturi» un izskanēja vispārējs aicinājums palīdzēt vajadzīgo materiālu sarūpēšanā. Par ieceres izdošanas zināmu optimismu viesa tas, ka viens no galvenajiem iniciatoriem bija Latvijā pazīstams sportists, vairāku grāmatu par sportu autors, žurnālists Ēriks Kehris. Diemžēl, šis gaidītās grāmatas tapšanas laikā viņš aizgāja mūžībā.

Iecerētais darbs tomēr turpinājās. Klīda valodas, ka grāmatas manuskripts no izdevniecības atgriezts pārstrādāšanai. Tad nāca «perestroikas» atkušņi, trešā atmoda un citi vēsturiski procesi, valodas par topošo sporta vēstures grāmatu pieklusu.

Un nu 1995. gada martā lielākajai sporta interesentu daļai par pārsteigumu Rīgā, «Adidas» veikalā notika jauniznākušās «Latvijas sporta vēstures» prezentācija. Autori — Ēriks Kehris, Anna Kīse, Ilgvars Forands un Astra Vītola.

Jau tikai iemetot skatienu sengaidītajā izdevumā, prieks neuzdzirkstīja, bet, pašķirstot un iepazīstoties ar saturu tuvāk, šokēja totāla vilšanās. Ja tā ir sporta vēsture, tad par sportu arī jārakstā, nav jāgrābštas ap lietām, par kurām atgūtās brīvības laikā labāk būtu neatgādāt. Pat domādams neizdomāsi, kāpēc, lai aprakstītu, ko pagājušā gadsimta beigās «Dienas Lapa» rakstīja par sportu un fizisko kultūru, autori uzskatījuši par nepieciešamu atgādāt: ««Dienas Lapa» kļuva par marksisma ideju paudēju...» (10. lpp.).

Lappuses bez sāta pārblīvības dažādos variantos ar burtu PSRS salikumu, pē-erots līdz pārmērībai. Daudzos atvērumos tie sniedzas pāri desmitam, bet 220. — 221. lappusē rēgojas 21 reizi. Kāda joda pēc mums jāzina un Latvijas sporta vēsturei jāstāsta, kādi rajoni ieguva par godu Ļeņina 100. dzimšanas dienai nodibināto ceļojošo sarkano karogu vai citus okupācijas iestāžu atribūtus (117. lpp.)?

Kopumā grāmata ir kļūdu, sagrozītu faktu, nepareizu rezultātu, kā arī tādu personu vārdu un uzvārdu konglomerāts. Pietiek arī aplamību. Jāvaicā, kur autori ķēruši tekstus: «Kaut man Daliņa kājas būtu, simt kilometru stundā noietu...» (52. lpp.). Izklaušas varenī, tādā ātrums pat 1. formulas braucējam Šūmaheram liktos simpātisks.

Uzradies nedzirdēts sprinteris A.

Kronskis (57. lpp.), tā pārdēvēts Artūrs Kravinskis. Foto uzņēmumā redzams šotājs Alfrēds Krūklīšs (162. lpp.) — par tādu pārtapis viens no Latvijas populārākajiem šotājiem Arnolds Krūklīšs. Latvijas brīvvalsts laikā trešais labākais ātrslidotājs Aleksandrs Tabaks kļuvis par H. Tabaku (55. lpp.), Latvijas valsts izlases futbolists Edvīns Vijups par E. Vijumu (70. lpp.) utt., utt...

«Vēsturē» bez konsekvences stāstīts par sportistiem, sarīkojumiem un sportistu likteņiem. Piemēram, par kārtslēkšanu 53. lappusē rakstīts tā: «Tad sekoja K. Liepiņa uzvaru sērija.

JĀNIS BROKS-EISĀGS

AČGĀRNĀ VĒSTURE

Viņš šajā laikā uzskatāms par labāko kārtslēcēju (3,78 m). 1938. gadā labāko rezultātu sasniegta A. Vesmanis». Ja spieda nevēlēšanās pateikt, ka Aleksandrs Vesmanis bija Madonas 9. aizsargu pulka sportists, tad viņa rezultātu 3,85 metri bija nepieciešams atzīmēt, jo tas toreiz bija Latvijas rekords.

Nav patiesi apgalvojums, runājot par komunistu okupācijas laiku (95. lpp.), ka par daudziem sportistiem «bija zināms vienīgi tas, ka viņi vairs nedzīvo Latvijā». Tā tas nebija. Vācu okupācijas laikā toreizējā sporta laikrakstā «Sporta Pasaule» bija rubriķa «Staļina gada upuri», tur arī informācija par komunistu okupācijas režīma noslepkavotajiem: pasaules meistaru šaušanā vīrsleitnantu Kārlī Kļavu, izcilajiem vieglatlētjiem Jāni Kivīti, Jāni Dimzu, Verneru Krastiņu u. c., un represētajiem — šotāju Albertu Jakovicu, šķēpa metēju Pēteri Breikšu, basketbolistu Juri Silarāju un citiem. Var tikai nožēlot, ka vēstures grāmata nav atradusi vietu, lai pieminētu «baigajā gadā» (1940. VI — 1941. VI) nogalinātos un represētos izcilus Latvijas sportistus. Izteikto patriotu, Jelgavas 16. aizsargu pulka sportistu Verneru Krastiņu, kurš bija Latvijas rekordists 800 metru skrējienā, otru labāko Latvijas brīvvalsts šķēpa metēju, LSB sportistu Pēteri Breikšu, kuru viņa sasniegtais rezultāts 68,10 m 1937. gadā ierindoja 10. vietā Eiropā.

«Daudzi aktīvi latviešu sportisti kļuva par fašistiskā terora upuriem, izcietā represijas» — rakstīts «Vēstures» 69. lappusē, bet autori no tiem «daudzi» nav minējuši ne vienu. Piemēra dēļ uz kādu taču vajadzēja

atsaukties. Noliiedzu — bija, bet katrā gadījumā Latvijas sportisti nesalīdzināmi vairāk cieta komunistu okupācijas laikā. Vairāk kā muļķīgs ir apgalvojums, ka vācu okupācijas laikā «tika sarīkotas dažas sacensības» (69. lpp.). Vēl jau tie laiki nav tik sen, daudzi labi atceras un šādu apgalvojumu uzskata par nonsensu.

Daudz šajā «Vēstures» grāmatā lieka balasta, kas mazina tās vērtību, bet daudz nozīmīga palicis nepateikts. Autori par «svarīgu» atzinuši, ka «1940. gada 11. augustā Kauņā sanāca Latvijas, Igaunijas un Lietuvas jaunie sporta dzīves vadītāji un apsprieda

sekas redzamas.

Sportisti un sporta draugi, satiekoties, dalās domās par šo vēsturi, bet atziņas nav glaimojošas. Populārais Latvijas šotājs Arvīds Meņģis atcerējās izcilo Latvijas šotāju totālu diskrimināciju 1952. gada Helsinku olimpisko spēļu sakarā. A. Meņģis bija uzvarējis atlases sacensībās, saņēmis olimpisko spēļu dalībnieka ekipejumu, bet dažas dienas pirms to sākuma padzīts no izlases komandas. Tādu pašu likteni piedzīvoja arī šotājs Arnolds Krūklīšs. Daudzus gadus TTT basketbolistes bija Vissavienības meistaršakīšu uzvarētājas un Eiropas

kausu ieguvējas, bet Vissavienības un Olimpiskajā izlasē vieta atradās retajai. Tikai diskriminācijas dēļ hokejists Helmutis Balderis netika pie olimpiskās zelta medaļas... Par šim negēlībām «Sporta vēsture» klusē.

Par tādu «vēsturi» savu saūtumu, izbrīnu un neizpratni pauž arī tādi sporta veterāni un entuziasti, kā sporta sabiedriskais darbinieks, žurnālists un pedagogs Alfrēds Leja, vieglatlētikas sporta veterāni Ojārs Pārums, Gunārs Rubenis, Alberts Jakovickis, Jānis Telle, Oļegs Lancmanis, Latvijas sporta veterānu kustības «celmlaužu patrons» Andris Zankovskis un daudzi citi.

Latvijai vajadzīga objektīva un īsta sporta vēsture. Un neatliekami. Bet tā ir tēma citai nopietnai sarunai. Kā oficiāls izdevums ar tik kolosālu kļūdu daudzumu 1995. gadā iznākusi, manuprāt, pelnījusi iekļūšanu Ginesa rekordgrāmatā.

Uzskatu par vajadzīgu vēl atzīmēt arī to, ka šajā «vēsturē» noklusēta Latvijas sporta veterānu rosme turpinās, arī Latgales novads šajos pasākumos sevi parādījis no labākās puses. Kā aktīvākie lauku rajoni uzteicami Preiļu, Balvu, Ludzas, bet no pilsētām — Daugavpils. Pagājušajā gadā 32. veterānu sporta spēles piedalījās 38 rajonu, pilsētu un klubu komandas un sporta spēļu kopvērtējumā Daugavpils izcīnīja 1. vietu, bet Preiļu rajons ierindojās augstajā 6. vietā.

Kā zināms, 33. veterānu sporta spēļu finālsacensības no 28. līdz 30. jūnijam Preiļos. Tad uz redzēšanos!

Talsi

A. BUDŽE, PRĀVESTS

ĪSUMĀ PAR SVARĪGO

Aglonas ceptuvē tagad uz klaipa liek svētās Māras krustu kā agrāk darīja Latgales māmuļas savās lauku sētās. Maizei uzlabojusies arī kvalitāte — cep pēc senajam receptēm.

Lieldienu rītā konstatēts, ka naktī no baznīcas Vecpili (Liepājas diecēzē) nozagti seši baltmetāla svečturi, no pagriba iznestas kāda apbedītā mirstīgās atliekas. Vai tam bijušas kādas vērtslietas, nav zināms.

Vecpils vēsturiskajā dievnamā ielašanās bija arī 1991. gada Sveču dienā.

11. aprīlī Rēzeknes 1. vidusskolā iesvētīts Kanādas Daugavas Vanadžu dāvētais Latvijas sarkanbaltsarkanais karogs, ko izdarīja Rēzeknes-Aglonas diecēzes bīskaps J. Bulis.

Karogu Daugavas Vanadzēs dāvinājušas sakarā ar skolas un Baznīcas sekmīgu sadarbī jaunatnes garīgajā audzināšanā. Skolas direktore J. Ostašas kundze sirsnīgi pateicās par to.

No 11. līdz 13. aprīlim Rēzeknē darbojās Rīgas Katchētikas institūta Latgales nodaļas kursi, kuros piedalījās ap 80 klausītāju. Par pasniedzējiem bīskaps J. Bulis bija ielūdzis Dr. theol. pr. Paskālu Mariju Jerumani, kurš skaidroja sv. Rakstu ekseģēzi (Bībeles izskaidrojumu) un pr. Albertu Budži — katēhismu.

Kursu starplaikā katru vakaru Jēzus Sirds katedrālē notika bīskapa J. Buļa dievkalpojums, asistējot abiem pasniedzējiem.

12. aprīlī Rēzeknē apmeklēja ASV sūtnis Latvijā Lerijs Nepers ar pavadoņiem. Viņi pabija Mūzikas koledžā, Rēzeknes TV studijā, robežpunktā un arī Jēzus Sirds katedrālē.

Rēzeknes-Aglonas diecēzes bīskaps V. E. J. Bulis sirsnīgi sagaidīja augsto viesi, pasniedza viņam svētā Franciska skulpturālu atveidojumu. Par to ASV vēstnieks izteica sirsnīgu pateicību. Visus pārsteidza augstā viesu laba latviešu valodas prasme, ko apguvis astoņu mēnešu laikā.

LINDA SERŽĀNE,

PREIĻI

Es skatos zvaigznēs un raudu.
Par mīlestību...
Cik banāli skan!
Tu pateici nē
Savai sirdij un man.
Es skatos zvaigznēs un raudu,
Jo tu esi mana zvaigzne
Visgaišākā.

RASMA URTĀNE, RĒZEKNE

BEZ MANIS

Bez tevis es augšu,
Tu niksi bez manis.
Varbūt, ka es kādreiz pēc tevis vēl
saukšu,
Varbūt, ka es kādreiz tev vēl
plaukšu.
Tu paliksi ēnā,
Tu salsi bez manis.
Bez manis vairs nevarēs balss tava
skanēt.
Kā koklei trūkst stīgas,
Trūks dziesma bez manis.
Ne zvaigznes tev mirdzēs,
Nedz vējš tev glāstīs.
Vismīkstākie pēļi tev līksies par
cietu
Bez manis, kad skatīsi viens saules
rietu.
Nu, nepaliec ēnā!
Ak, nenīksti lēnām!
Nāc līdz! Nāc līdz!
Tev grūti būs vienam
Bez manis...

JANĪNA TABŪNE, LUDZA

NOSALUSĪ DVĒSELE

Kad pie tavām pieklauvēšu durvīm,
Atver, nebaidies.
Lepnība tad būs jau pazaudēta,
Tikai siltumu meklēšu es.
Tādu siltumu, pieklauts pie
krūtīm,
Kas neizzudīs,
Kad labākā diena nokavēta —
Mana dvēsele tukšumu nes.
Gribu aizmirst īt visu, kas bijis,
Mirklim padzīvot.
Tāpēc atver, kad klauvēšu naktī
Un to siltumu meklēšu es.
Lietus un negaisš pāri mums gājīs,
Dienas saplosot,
Visi skaistākie mirkli aprakti —
Mana dvēsele stingumu nes.
Kā nosalis putnēns tā drebinās —
Atver, nebaidies!
Visu mūžu tā durvis klauzīnās,
No tevis siltumu lūdzoties.

ONTE LEIČUJONS

ROŽU DĀRZĀ

Acīm melnām kā upeņogām
isā bruncītī kā bilde pie loga
Bigosovas vilcienā vietā kasieri
sēdi. — Kas ir, ei?
Un latgaliski: «Kas tī, re?»
prasu Rušonas pagasta Kastūrē.
It visur — kā Jāņa Gailuma
zīmētas,
skaistas, ar spēcīgām gūžām un
kājām,
šodien var sastapt sievietes,
skūķes,
un brīnumjaukus pantus vēl rīmē tās.

Ja citu nav —
tad no sievas un mājām
nesu tām nozagtās dāvināt puķes...

LARISA KUDRJAŠOVA,
DAUGAVPILS

Sakveldētai planetai pāri,
Zaudētā un rosības viltum, Ar
sīksīkiem gaismas stariem
Viens uz otru cēlam tiltus.
Klusinot skaņas un klusumu,
Skumjas un vispār īdzi,
Aizmirstot vakarējo izmisumu,
Pēkšņi biju tev līdzās.
Skaužot neticību un mokas
Un, sadegot rēnā gaismā,
Pret tevi es izstiepju rokas,
Aizdzēnot sāpes un baismu.
(Atdzejojums no krievu valodas)

EVITA ŽEIRE (EVA SARMA),
Rēzekne

DRĀUGAM

Nāc pie manis mūsu lepņā smilšu pilī,
Sapņu zvani atkal tevī šurpu sauc.
Aizmet projām visus pagājušos
gadus,
Nāc un atkal lielai tortei smilšis jauc.
Skrien pie manis, mūsu lepņai
smilšu pilij
Apkārt bērnu dienu strauti irdz.
Es tev došu mazu saules gabaliņu,
Kas jau sen mūsu rakātā jūrā mirdz.
Aizver acis, nāc un brauc ar mani!
Rožu lapa — kuģis, smilga —
varens masts.
Ja reiz grimsim, tad jau tikai abi,
Vējā aizpūsts laiks un aizpūsts
krasts.

BIJ' DZIĻĀ ZIEMA,

kad Alberts Sarkans, tolaik vēl Latvijas vēstnieks kaimiņzemē Lietuvā, pirmo reizi mēroja ceļu uz Preiļiem, lai iepazītos, cik tālu tikts ar unikālas grāmatas par Kalupas novada izloksnēm salikšanu — tās tapšanas pirmais posms rīt vietējā laikraksta «Novadnieks» redakcijā. Gan lielā apjomā, gan teksta īpatnību dēļ, jo pētījuma autore (Antonina Reķēna), kura tāpat ieguldījuši milzu darbu, grib visā savdabīgajā krāšņumā parādīt šīs

Latgales daļiņas cilvēku valodas bagātību un savdabīgumu, izdošana ietilpīga. To veic Latgales Kultūras centra izdevniecība Rēzeknē, Baznīcas ielā 28, kurai ļoti saspringts finansiālais stāvoklis. Mūsu cienjamais novadnieks apsolījis visiem spēkiem, liekot lietā arī diplomāta talantu, palīdzēt «pārcirst» šo Gordija mezglu.

Attēla: LKC vadītājs Jānis Elksnis un Alberts Sarkans Preiļos.

ILZE LOZE

LATGALES SENVĒSTURE

Latgales senvēstures pētniecībā, tāpat kā jebkura cita reģiona vai pat valsts senvēstures rekonstruēšanā, izmantojami dažādi avoti.

Pirmkārt, būtu jāakceptē arheologu izstrādātā periodizācija, kura balstās ne tikai uz tīri arheoloģiskajām, bet arī uz klimata fāžu un augu valsts attīstības zonu studijām: Otrkārt, izmantojams vispusīgs materiālais kultūras izvērtējums, izkristalizējot seno apdzīvotāju galveno nodarbošanās veidu struktūras un izmantojot arheologu izstrādātās riku funkcionālās izmantošanas shēmas. Treškārt, uzmanība vēršama uz saimnieciskās dzīves atspoguļojumu, nosakot saimniecības raksturu un izstrādājot piesavinošas vai ražojošas saimniecības modeļus, izsekojot arī savdabīgiem modeļu kompleksiem. Ceturtkārt, pētāma seno iedzīvotāju sociālā struktūra, izmantojot kā apmetņu, tā seno kapulauku materiālus. Piektkārt, risināmas celtniecības problēmas. Sestkārt, skatāma seno apdzīvotāju ideoloģiskā sfēra, atspoguļojot mākslas priekšmetus un apbedījumu rituālus ar tiem saistītiem ticējumiem. Visbeidzot risināmas arī etniskās problēmas, akceptējot antropologu un odontologu sniegtumu.

Nemot vērā uzskaitīto, kurš ir speciālu pētījumu pētījumu kompetencē, sniegsim visai īsu un koncentrētu ieskatu senās Latgales apdzīvotāju likteņos (izmantojot galvenokārt Lubāna ezera iepaklās arheoloģiskos materiālus).

Latgales pirmiedzīvotāji, spriežot pēc arhaiskas formas raga harpūnu atradumiem Maltas upes grīvas rajonā, bijuši ziemeļbriežu mednieki. Šis harpūnas atļauj Latgales pirmatnējo apdzīvotību attiecināt uz vēlā paleolīta beigu posmu (Zagorska I., Zagorskis F., 1977).

Strīdīgs ir jautājums, vai šī apdzīvotība bijusi aukstajā vēlā driasa laikā (10200—8230 g. p. m. ē.) jeb siltajā aleroda klimata fāzē (ap 10010 g. p. m. ē.) (Segliņš V. u. c., 1988).

Tālākā senās Latgales apdzīvotība saistāma ar agro mezolītu, resp. preboreālo klimatisko periodu (ne agrāk par 7625 g. p. m. ē.) (Loze I., 1988). Šis kultūras nesēji, kuru materiālais kultūra uzrāda lielu identitāti ar Pulli, resp. Pērnavas upes baseina agrā mezolīta apdzīvotājiem, piederējuši t. s. Kundas kultūras sākotnējam posmam (Loze I., 1988). Pierādīts, ka tie bijuši aļņu mednieki. Stīrnas, mežacūkas, lāča, lapsas un citu kažokādu dzīvnieku trofeju skaits sastādījis mazāku procentu (Loze I., 1988).

Arī šajā periodā dominē arhaiskas formas kaula harpūnas (Zagorska I., 1981; Loze I., 1988).

Seno Latgales apdzīvotāju piesavinošas saimniecības veids bāzējās uz medībām un savvaļas augu savākšanu (hunters-gatherers), kā arī zvejniecību vidējā (7000—5300 g. p. m. ē.) un vēlākajā mezopolītā (5290—4500 g. p. m. ē.) (Loze I., 1988; Segliņš V. u. c., 1988).

Arhaiskas formas raga rīki, tajā

skaitā pirmatnējo bultu kātu iztaisnotājs, āmurveida un kapļveida rīki (Zvidzes apmetne) sastāda medību un ikdienā lietojamo rīku sortimentu, kuri raksturo vidējā mezolīta kultūras nesējus kā medniekus un savvaļas augu un ogu savācējus.

Šie Latgales seno teritoriju apdzīvojošie Kundas kultūras nesēji (kultūras nosaukums pieņemts pēc Igaunijas ziemeļdaļā esošās Kundas-Lammamegi apmetnes pētījumiem) 6. g. t. p. m. ē. dod vietu citu cilšu pārstāvjiem, kuru materiālajā kultūrā dominē citas iezīmes (speciāli kaula rīki lūku griešanai, raga starplocēkli akmens kaltu saturēšanai, savdabīgas šķēpu galu formas utt.).

So cilšu piederība atlantiskā perioda pirmajā pusē eksistējošajai Protonarvas kultūrai ar tīri Austrumbaltijas teritorijai raksturīgām iezīmēm nav apstrīdama (Zagorska I., Zagorskis F., 1977; Loze I., 1988).

Vēlā mezolīta apdzīvotāji, pēc paleoosteologu slēdziena, joprojām ir aļņu mednieki un savvaļas augu un ogu, tajā skaitā meža zemeņu, savācēji (Loze I., 1988).

Seno Latgales apdzīvotāju saimnieciskās dzīves spektru spilgti raksturo arī agrā neolīta, t. s. Narvas kultūras nesēji 4500—3000 g. p. m. ē. (Zvidzes, Osas un Zvejsalu apmetņu atlantiskā perioda otrās puses kultūras slāni).

So cilšu pārstāvji bijuši pārsvarā mežacūku un aļņu mednieki, medijot arī pārejo šim periodam raksturīgo savvaļas faunu, tajā skaitā avifaunu (mežapiles, teterus u. c.). Šī perioda savācējiem nav svešas meža avenes un ezerrieksti (pēc Zvidzes apmetnē veiktajiem paleokarpoģiskajiem pētījumiem).

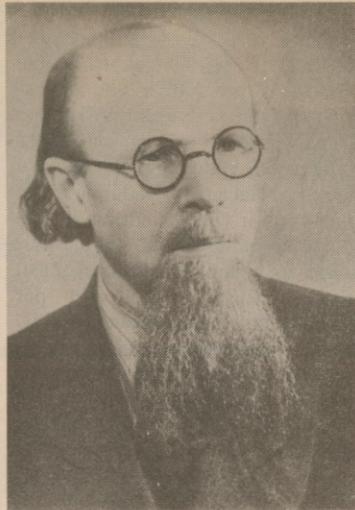
Agrā neolīta senās Latgales apdzīvotāji Baltijas jūras austrumpiekrastē apguvuši keramikas apstrādes mākslu, gatavojot liela izmēra māla podus ar divējādi ornamentētām virsmām (dūriņveida un ķemmes spiedoga), kā arī maza izmēra bļodiņas ar simboliskiem ornamentiem un tematiskiem zīmējumiem (Zvidzes un Osas apmetnes).

Šis kultūras nesēji savā izcelsmē saistīti ar Protonarvas kultūras nesējiem, veidojot noteiktu ģenētisko līniju. Par to liecina arī dažas iezīmes ne tikai pirmatnējās mākslas paraugu darinājumos un ornamentos tehnikā, bet arī kaula un raga rīku formu izvēlē (Loze I., 1981).

Šo senās Latgales apdzīvotāju vienotās ģenētiskās līnijas attīstību pārtrauc visai eksplisīvās ķemmesbedrišu keramikas kultūras nesēju iepļūdums, kuri piederēja cita etnosa pārstāvjiem. Nemot vērā to apstākli, ka tas varēja notikt vidējā neolīta laikā ne ātrāk par 3200—3000 g. p. m. ē., vietējām Protonarvas un Narvas kultūrām piederēja etnosa attīstībai bija radīts precedents.

Tieši tāpēc Latgales teritorijas sena-

Nobeigums 4. lpp.

ĒRIKA GRAUBIŅA

«MANS MŪŽIŅŠ NODZĪVOTS»

ĪSAS BIOGRĀFISKAS

ZIŅAS PAR

JĒKABU GRAUBIŅU

Jēkaba Graubiņa tēva tēvs Jēkabs Graubiņš dzimis 1807. g. Jaunībā un vīra gados bijis gan krodzinieks, gan vagars Podu muižā Zemgalē. Bijis labi skolots, beidzis apriņķa skolu, zinājis svešvalodas. Paar 3 sliķoņu izglāpšanu dabūjis 3 medaļas. Skaitījies pavieglas dabas cilvēks, kuru valdījusi un vadījusi sieva.

Dārta Graubiņa — tēva māte bijusi ļoti taupīga, saimnieciska. Viram nezinot, sakrājis 500 rubļus, kurus glabājis lādē. Toreiz tā bija liela nauda. Viram pateikusi tikai tad, kad radušās aizdomas, ka mēģināts lādi atslēgt.

Krišs Jansons no Vilķešu mājām — mātes tēvs (skat. pie Grievalts tautasdziesmu teicējiem).

Grieta Jansone no Vilķešu mājām — mātes māte, par kuru ziņu trūkst.

Tēva tēvs vienam mazdēlam ir stāstījis, ka Graubiņu sencis bijis kāds grāfs Mancovskis no poļiem. Arī tēvs vēlāk it kā ar to lepojies. Vēlāk tēvs arī minējis vārdus «Graue Biene», gan mājas vārdu «Graubas». Rakstījuši kā tēvs, tā arī tēva tēvs savu uzvārdu — Graubing. Vēlāk dēli ņēma dalību Latviešu biedrības dibināšanā. Vēlāk tēvs Jānis Graubiņš atmeta izskaņu «ing» un kļuva Graubiņš.

Tēvs Jānis Graubiņš (1843—1924) 1916. g. uzrakstījis savas atmiņas. Viņš dzimis Bauskas apriņķa Podumuižā. Pirms tam viņa tēvs rentjējs Budbergas — Panemūnes Apju krogu. Jānis Graubiņš savās piezīmēs mil paliekties, cik spējīgs bijis mācībās un mūzikā. Jau pusaudža gados spēlējies kopā ar vecākiem mūziķiem, pelnījis krogos un godos. Tur, liekas, iesākās tā bezrūpība raksturā, kura vēlāk kaitēja visai ģimenei.

Bijis spējīgs cilvēks, mācējies dažādus darbus — gan celt, gan mūrēt; ticis aicināts radiem palīdzēt, tur paēdis, padzēris, pastrādājis «par vēderu», kamēr mājas sievai un bērniem jādzīvo tīri trūcīgi.

No 1869. g. Jānis Graubiņš rentē Preiļu pagasta Apteku mājas. Apteku mājas Graubiņu ģimene nodzīvo 18 gadus. Pēc paša J. Graubiņa domām, saimniekojis ļoti gudri un centīgi.

Vairs nepiemin par spēlēšanu ballēs un iedzeršanu. Viņa dēls — nākamais komponists Jēkabs Graubiņš tēvu atminas kā labsirdīgu un nepraktisku cilvēku.

Māte Līze Graubiņa, dzim. Balode (1848—1931) ir saimnieka meita no Baložu mājām Bauskas apriņķī. Strādīga, rūpīga. Jēkabs Graubiņš atminas savu māti vienmēr ar kaut ko nemierā, pārmet viņai «cundurēšanu», t. i., ilgu pamācīšanu un bāršanu. Milējusi greznošanos, krāsojusi vaigus. Pat pēc nāves zem spilvena atrasts sarkans zida papīriņš, ar ko varējis krāsoties.

Līzes Graubiņas mūžs bija «sišanās» ar bērnu baru, jo tēvs bijis slikts gādnieks. Liels lūzums ģimenē noticis jau ļoti vēlinos gados. Māte uzgājusi savu vīru laulības pārkāpšanā. Bēdās un dusmās steidzīgi aizbraukusi uz Ameriku pie saviem 2 dēliem un meitas, kuri jau agrāk turp aizbraukuši. Tikai pēc 18 gadiem atgriezies dzimtenē, tā arī neatjaunojusi kopdzīvi ar savu vīru.

Jāņa un Līzes Graubiņu ģimenē dzimuši 11 bērni — 6 dēli un 5 meitas. Trīs bērni miruši 1885. g. ar šarlaku. Dzīvi palikuši: meitas Līze (1868—1962), Marija, Johanna un dēli Jānis (ap 1880—1919), Aleksandrs, Pēteris, Mārtiņš un Jēkabs (1886—1961).

Komponists Jēkabs Graubiņš (otrā vārdā Arnolds) dzimis 1886. g. 16. aprīlī (4. IV pēc vecā stila) Preiļu pagasta Apteku mājās (tagad Rožupes ciemā). Jēkabs dzimis Lielajā piektdienā, pašā Daugavas plūdu laikā. Visi mājas ļaudis bijuši plostus pludināt. Mājas tikai māte un vecākā meita Līze. Tad nu šī vecākā māsa palīdzējusi mātei dzemdībās, visjaunākajai atvasei pasauli ieraugot. Jēkabs kristīts 1886. g. 1. jūnijā. Tās bijušas «notes» kristības. Vietējie iedzīvotāji katoļticīgi. Luterāņu mācītājs ieradies tikai pusgadā reizi Znotiņu muižā. Bija ticējums, ka nekristītu bērnu nevar atātāt istabā vienu — velns varot bērnu «apstāt». Tā iemesla dēļ steidzās Jēkabiņu nokristīt bez mācītāja. Kristīja pērminderis Jānis Blaus (tēva Jāņa Graubiņa audžu

māsas vīrs). Vēlāk, 1898. g. 25. martā, izdota kristību zīme, kuru 1886. g. 14. septembrī bija apstiprinājis Dinaburgas mācītājs J. Bitners. Kristību zīmē minēti kūmas: kaimiņi Jānis un Ede Āboliņi, Pēteris Oše (kaimiņš, kura mājas Graubiņu ģimene pavada vēl 3 mēnešus pēc izešanas no Aptekām). Parakstījušies arī Anne Graubiņa — tēva brāļa Mārtiņa sieva. Vēlāk dzimšanas apliecība atjaunota pēc baznīcas grāmatas izraksta 1929. g. 1. VIII.

Graubiņu dzimta Preiļu pagasta Aptekās nodzīvo 18 gadus (1868—1886). Te piedzimuši visi 11 Graubiņu bērni. Pēc Jēkaba piedzimšanas sākās Graubiņu dzimtas konflikts ar Preiļu muižnieku, kurš piespiez Graubiņus pamest Apteku mājas un drīz pēc tam arī Latgali.

No 1886. līdz 1899. g. Graubiņu dzimta atkal dzīvo Zemgalē. Šis laiks vislabāk aprakstīts Jēkaba Graubiņa autobiogrāfijā «Mans mūžiņš nodzīvots» I daļā:

«Latgales zvirbulēns Zemgalē čivināja.»

1899. g. Graubiņu dzimta pārceļas uz dzīvi Rīgā, kur dzīvo līdz 1902. g. Šo dzīves posmu Jēkabs Graubiņš atēlo savas autobiogrāfijas II daļā:

«Strupiem spārniem Iespurda Rīgā.»

Jēkabs Graubiņš pirmās skolas gaitas sāk Zivertes privātajā zēnu elementārskolā, tad mācās Rīgas Klīversalas pamatskolā, pēc tam — Rīgas Katrīnas II pilsētas skolā.

No 1902. līdz 1905. g. Jēkabs Graubiņš mācās Valmieras skolotāju seminārā. Interesantas ziņas par šo dzīves posmu var smelties no viņa skolas biedra LPSR Nopelniem bagātā skolotāja Oto Zariņa atstātajām atmiņām, nedaudz arī no paša uzrakstītā.

Darbs Trikātas draudzes skolā (1905—1909).

Šajā laikā (laikam gan pēc Valmieras skolotāju semināra beigšanas) Jēkabu iesvētī. Māsa Līze raudādama stāstīja, kā saģērbusi savu brāli šim gadījumam. (Māsa jau bija precējusies ar lielu saimnieku.) Līze nopirkusi Jēkabam jaunu uzvalku, bet kurpes nē; līcies, ka vēl gana labas vecās kurpes. Bet viņa līdz sava mūža galam nevarēja sev piedot, ka nav pirkusi jaunas kurpes. Tātad pelnīt Jēkabs sāk tikai Trikātas skolā. Nekādu atmiņu par šo posmu nav.

Mācības Pēterburgas skolotāju institūtā (1909—1912).

Trikātā nauda iepelnīta, lai varētu turpināt izglītību. Institūta beigšanas atestāts izdots 1912. g. 2. VI. Pēterburgā bija iesākusies draudzība ar Jāni Zālīti un Jāni Mediņu.

PĒTERIS GLEIZDĀNS

«OLŪTS» – RĪGAS ZĪLE '96» LAUREĀTS

Rēzeknes rajona vīru koris piektajā jauniešu koru festivālā.

Starptautiskajā jauniešu koru konkursā 1966. gada 11.—14. aprīlī Rīgā, Latvijas universitātes lielajā aulā, no Latgales piedalījās trīs autoritatīvi kolektīvi: Ludzas tautas nama kamerkoris «Nova»

(dibināts 1992. gadā, vadītāja Aija Razumovska), Rēzeknes jauktais koris «Ezerzeme» (dibināts 1981. gadā, diriģenti Anda Lipska un Ēriks Čudars) un Rēzeknes rajona vīru koris «Olūts» (dibināts 1979. gadā, vada Jānis Grudulis).

Bez Latvijas korjiem šajā starptautiskajā konkursā piedalījās kolektīvi no Lietuvas, Zviedrijas un Slovēnijas.

Pirmo starptautisko jauniešu koru konkursu atzinīgi un cerīgi vērtē Latvijas koru asociācijas prezidents Juris Kļaviņš. Apsveikuma tekstā festivāla dalībniekiem viņš akcentē: «Saprotiet un esiet lepnī, ka jūsu skanīgās balsis ir jebkuras kultūras labākā daļa. Mūzika, īpaši kora dziesma, nepazīst robežas, tā vieno nācijas un tautas. Jūs esat šīs kultūras daļas labākie turpinātāji, šīs kultūras nākotne, tilts starp mūsdienu tehnokrātismu un cilvēku dvēselēm. Esiet lepnī uz savas tautas kultūru un godam nesiet tās greznās rotas un tautas tērpus.»

Pozitīvo vērtējumu summai jāpievieno arī žūrijas locekļu, erudītu ārvalstu kora mākslas speciālistu atziņas un vēlējumi. Piemēram, igauņu Venno Laulsa, kurš bijis neskaitāmu starptautisko konkursu

žūrijas loceklis Itālijā, Grieķijā, Ungārijā, Vācijā, Velsā, Francijā, Spānijā, Beļģijā, Čehijā, Šveicē un ASV, holandieša Krisa Fiktora — starptautiskās mūzikas organizācijas «Chain» dibinātāja un prezidenta, kurš ir arī daudzu sakrālās mūzikas asociāciju un fondu vadītājs, lietuvieša Tada Šumska — daudzu starptautisku (Gorickijas — Itālija, Tūras —

Francijā, Panāmas — Panāmā, Tulūzas — Spānijā, Areco — Itālijā) konkursu laureāts, latviešu kora mākslinieku Kaspara Putniņa, Andreja Veismaņa, pašvaldību un biznesa inteliģences pārstāvju veiksmeju vēlējumi festivāla dalībniekiem.

Šajā spraīgajā 29 koru kolektīvu dziesmu konkursā savā programmas «C» kategorijā (13 koru konkurencē) Rēzeknes rajona «Olūta» vīri kļuva par festivāla laureātiem. Tā ir būtiska iezīme diriģenta J. Grudulā daiļradē, rēzekniešu

kordziedāšanas tradīcijās. Jauniešu aktivitāte, kultūras dzīves norises, dziedātgrība ir drošās rokās, par to liecina arī radošā darba (un sadarbības) biogrāfija.

Jānis GRUDULIS, Rēzeknes mūzikas kolektīvas pasniedzējs, kora «Olūts» dibinātājs, mākslinieciskais vadītājs un diriģents.

Attēlā pa labi: dziedātāji pēc 15 gadu jubilejas koncerta šī gada pavasarī, tā pamatsastāvs — ap pussimta dziedājošo jauno puīšu — aktīvi koncertē galvaspilsētā un provinces kultūras centros.

PĪTERS LŌCIS

KAIDA TOVA MORALE, LATGALĪT?

Tautas goreiguma olūti ir baznīcas, skolas, muzeji, izdevniecības, caur tām mēs iejam sova pasaulē izzinā. Pārdūmas un atziņas rūdās apkārtējā pasaulē vārījumu rezultātā gon dobā, gon cylvāku dzeivē.

V. Lōcis sovu dzeivi bez alykuma nasavteigi veļtējis kolpōšonai Latgolas tautai, zidōdams vysus personeigūs leidzekļus un veseleibu latgališu grōmotnīceibas uzplauksmes dorbam, strōdojūt 20 stuņdes dinnaktī vysu 40 (!) trimdas godu garumā, aicynōdams tautu uz izgļeiteibu, gaismu, cālim idealim. Piļcinē jō pimiņai izveidōts latgališu rakstnīceibas muzejs, tikai un vīneigi tautas izgļeiteibas un latgaliskōs pošapziņas atjaunōtnes vajadzēibom.

Seneji latgališi pīderējuši pi augstas pakōpes kulturtautas ar izkūptim tykumim un tradicejom, mes, tagadeji latgališi, asom vacōs latvišu cilts pēcnōcēji un kulturas mantinīki. Bet voi asom cineigi taidi byut? Par nūžalōšonu — nā!

Sovu nūlīgumu ilustreīšu ar tūs

najēdzeibi nūsaukšonu, kaidas nūteik myusu nūvodā.

Pi ceļā pagrīzīņa nu Drycānim uz Piļcini stōv gaumeigs mōkslinīku O. Rancāna un P. Pīkuļa darynōts vērzīņa rōdeitōjs uz Latgališu rakstnīceibas muzeju, kas regulari teik lauzts un izgōzts. Poša Piļcines školās āka ir kai pimineklis Sibīrijā nūmūceitajam Drycānu pogosta vacōkajam Jezupam Ezerīņam, kurs tik daudz darējis pogosta ļaužu lobā. Vaicōjums — ar kū teik tys atmokšōts? Školai syt lūgus, atskap telefona zvoni par uzsprydzyņōšonu...

Voi moz ti nalobvēli apszyno, ka splaun okā, nu kuras pošim jōdzer. Saiminīki pošī par sovu naudepu, moksojūt nūdūkļus, uztur šū školu, gon ari kulturu, zemessardzi, policeju utt.

Kai pavasara poli vērspusē iznas dobās nateireibu, taipat radikālas valsts politiskōs ikōrtas pōrmaiņas — sabīdreibas atkrytumus.

Latviša vōrds ir tautas gūda vōrds un ar augstu gūda apziņu tys kotram ir jōnosoj. Omotpersonas formas

tārps ir myusu valsts vizitkarte, bet voi tei ir teira, naaptraipeita? Apsadzērīs rūbežsorgs voi zemes-sorgs pi auto styures drōžas pa piļsātas ilom, policists vokorā pēc dorba pa ilas vydu streipuļoj uz sovu mitekli... Nacanzāti padūmu krīvu lomu vōrdi ir volūdas norma, ti skaņ nu bārnū mutes školā un uz ily. Īstōdēs un uzjāmumūs tūs litoj augsti krīvu «kulturas» nesēji, un, par nūžalōšonu, ari latvišu «načalnikī». Veikalūs pōrdevēji veiriši un sīvītes gon sovā storpā, gon klīntu klōtbyutnē runoj krīviski.

Padūmu dzeives veida īspaišs latvyskajā vidē nasamazyno, ilu apbyuvi un pryvatmōju aizjemtūs teritoriju uzturēšonu kōrteibā nivīns nakontrolē. Daudzōs Latgolas školōs ir ļūti zams skolōtōju tautyskais patriotisms un profesionalōs sagatavōteibas leimiņš. Skaistas školā raidējuma «Olūts» vadeitōjam nivīns bārnū navar nūsaukt nivīnu latgališu rakstnīku voi sabīdryskū darbinīku... Ir latvišu gimīnes, kur bārnī sasaronoj krīviski, taipat ari pīauguši sovūs dorba kolektīvūs lobprōt litoj krīvu volūdu...

Kur ir tovi ideāli, kaida ir tova morale, latgalīt?

teresej par trešōs mōsās liktīni, jōs vajadzēibom un savdabeibu. Bet tys, laikam, nav izdeveigi. Losit latgališu uzraksteitū — tur vysis ir pasaceits, vysis atrūdams.

Laiki mainējušis un jōpīkreit, ka tagad tikai pošim latgalim vairōk jōsatur kūpā, bet na jōizsavaidōs pa vysom partejom. Pošim jōkeras pi sovas zemeites, tei jōapstrōdoj, vairōk jōizlitoj sovī ražōjumi — ja santims byus jōmoksoj vairōk, tys paliks sovejim.

Nagaidit nu cytim žēļsirdeibas un taisneibas, tūs nabeja un nabyus. Pošim vysis ir jōkaroj. Kūpeibā ir spāks! Ejīt gūdeigūs ceļus un tod ari Dīvs paleidzēs.

Dīva paleigu vālādama.

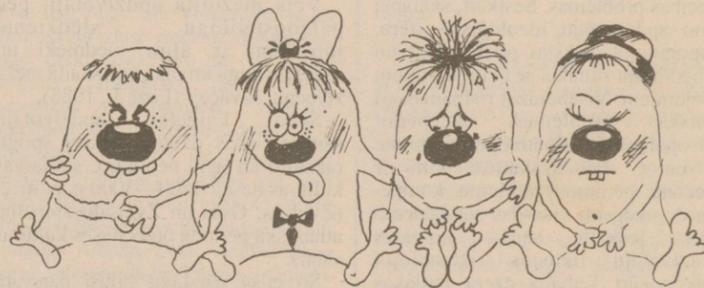
ātrāk par 2300 g. p. m. ē., atnesot lidzi ražōjošās saimnīceibas modeli, bija etniski viendabīga grupa, kura pastiprināja un varbūt ari nostiprināja dienvidrietumu kultūru ietekmi Latgales etniskā masīva veidošanā bronzas laikmeta sākotnējā posmā.

Par to liecina specifisks Lubānas kultūras veidošanās process pēc 1800 g. p. m. ē. (Loze 1., 1979). Šai kultūrai, kura sasauca ar zvanveida kausu kultūru Vakareipōā un Ziemeļbaltkrievijās, kā ari Marjanovas kultūram Austrumeipōā, ir liela nākotne baltu etniskās izcelsmes pētnīcībā.

labprāt gaida ari citus — smaidīgu un noskumušu bērnu darbus no visām skolām, kādas vien sastopamas Latgalē un Latvijā.

APSVEICAM!

Rit jaunās mākslinieces Līgas Skalbes dzīvē svarīgs notikums — oficiāla «iestūrēšana» laulības ostā un viņa kļūs Ribkinska. No visas sirds apsveicam ar šo, tik svarīgo pagriezīnu dzīvē, vēlam daudz saulainu un gaišu mūža dienu, draudzīgu un kuplu saimi! Publicējot šos viņas zīmējumus par konfliktu saskarsmes tēmu, ko Līga sagatavojusi attiecīga literāra darba lappušu noformēšanai, novēlam, lai viņai visu dzīves konfliktu saskarsmes zonās būtu patīkami pozitīvi risinājumi.

S. ŠNEVELIS LEĢIONĀRI VIŅU STĀSTĪJUMI MANOS PIERAKSTOS

Vārds nezināms

Tas ir kāda represēta cilvēka stāstījums, kuram nezinu ne vārdu, ne uzvārdu.

Lēģerī, kur viņš bijis, kā jau parasti atradušies kopā politiskie ieslodzītie un kriminālisti jeb blatņi. Politiskie bijuši latvieši un igauņi un kriminālisti viņus burtiski beiguši nost. Visu zaguši un laupījuši, skapišos neko nevarējis atstāt. Ēdam — aprijuši, ko nē — to pievākuši. Ari pašus slepkavojuši. Kādreiz, ritā uz darbu ejot, ieraudzījuši ceļa malā noliktus piecus liķus bez galvām, bet piecas galvas atkal bijušas otrā rindīņā.

Kā vieniem tā otriem bijis savs brigadieris, izraudzīts no pašu vidus. Ieslodzītajiem maksājuši arī kādu niecīgu algu, bandīti no politiskajiem ievākuši nodevas — algas dienā katram vajadzējis ziedot pa pieciem rubļiem. Šo naudu savācis politisko brigadieris un atdevis bandītu barvedim. Tā turpinājies ilgāku laiku.

Politiskie ar tādu terorismu u reketu bijuši ļoti neapmierināti, novesti līdz pēdējai pacietības pakāpei. Kad reiz atkal pienākusi algas diena, brigadieris pie saviem vīriem griezties ar šādu jautājumu: «Puiši, ko darīsim, dosim pa pieci rubļi vai iesim pašī?» «Iesim pašī!» — atbildējuši kā igauņi tā latvieši.

Darba dienai beidzoties visi uz

barakām ņēmuši līdzī savus darbarikus. Kurš pa dienu strādājis ar lauzni — tas lauzni, kurš ar lāpstu — lāpstu, kurš ar cirvi — cirvi. Un ar tiem uzbrukuši kriminālistiem.

Kādi gabali divdesmit tikuši nosisti uz vietas, pārējie sabēguši savā štābā un salīduši pagrabā zem grīdas. Viņiem bijusi viena tāda baraka, ko par štābu sauķuši.

Drīz ari līdz priekšniecībai nonākušas ziņas, ka lēģerī izcēlies dumpis, bet vēl īsti nezinājuši, kas tas par dumpi, varbūt ieslodzītie sacēlušies un grib izbēgt.

Visu nakti teritoriju krustām šķērsām taustījuši starmeši, visu nakti sargkareivji no torņiem ar ložmetējiem šaudījuši gar žogiem, lai nevienš neuzdrošinātos list cauri.

Ritā, kad priekšniecība uzzinājusi patiesību, tā ari nostājusies politisko pusē, jo kriminālisti ari tai bijuši jau apnikuši līdz ausīm. Politiskajiem iedevuši divas mucas ar petroleju, likuši aizvēlt uz bandītu štābu un ienest iekšā. Priekšnieki gājuši līdzī un blatņiem paziņojuši ultimātu: ja tie tūlīt nelīdīs laukā no pagrīdes, abu mucu saturs tiks izliets uz grīdas un baraka aizdedzināta.

Šie tomēr izlīduši un tajā pašā dienā pārvesti uz citu lēģerī. Uz vietas palikuši tikai politiskie. Sākusies pavisam cita dzīve, nebijis vairs ne zādžību, ne laupīšanu, ne slepkavību. Ja kāds no kriminālajiem varbūt ari palicis, baidījies un uzvedies kārtīgi. Ko politiskie ritā, uz darbu aizejot, atstājuši skapišos, to vakarā ari atraduši — nekas vairs nezudis.

* Latvija drīz iekļūs Gīnesas rekordu grāmatā kā kašķīgākā valsts. Ar ko tik mēs nesam sanīdusies — ar leišiem par naftu, ar igauņiem par reņģēm, ar zviedriem par ostu, ar norvēģiem par

universālveikalu, ar krieviem par mītu utt., utt.

Agris LIEPIŅŠ,
«Dienas Biznesa» karikatūru nodaļa

ANNA DIMANTE, ASV

ATBILDE DAINIM MJARTĀNA KUNGAM

Šaubas par izvēles pareizeibu ir jōatmat, mes kai latviši byutu pazuduši — piļneigi saplyuduši ar litavišim. Pūļi mums pavysam nav pijamami, mes asom latviši nu senējim laikim.

Byutu labi, ja Kūrzemes un Vydzemes latviši vairōk interesātūs par Latgali, bet tys jīm nav izdeveigi, izdeveigōk ir myus pakļaut sovai varai — grybai... Bet nu byutu laikis Latgales latvišim pateikt: «Mes vairs nagrybam okli kolpōt jums, mes vairs nadzeivojom 19. godsyntā,

klōt jau 21. godsynts. Latgalim ir daudz inteligentu cylvāku, bet jī nadreikst aizmērst sovu tautu, volūdu, tāvu tāvu parašas. Ir nasaprūtami un skumji, ka nūvodu brōli ir laipni, pretimnōkūši, ļauj dorbotīs vysim cytim, bet Latgales katōļtīceigūs latvišus ceņšas pakļaut sovai grybai.

Painteresejūtīs par Latgali, jīm vajadzātu sprast jōs vēļmis, bet nanūsastōtīs pret tōs atteisteibu, pret tū, kas atšķir nu pōrējōs Latvijas. Vēsturnīkim byutu vairōk jōpasain-

pirmās lopkopības iezīmes. Tās nav bijušas raksturīgas no austrumu jeb ziemeļu zonas iepļūdušajiem ķemmes—bedrišu keramikas kultūras nesējiem, bet gan vietējās cilmes Narvas kultūras nesēju pēcnācējiem to sakaru rezultātā ar dienvidrietumu dzīvojošajiem piltuvkausu kultūras (FB) nesējiem.

Tātad vidējā un vēlā neolīta Narvas kultūras pēcnācējus raksturo sarežģīta ekonomikas struktūra ar oriģinālu modeli, ieslēdzot sevi kompleksu mednieku-savācēju un lopkopju saimnieciskās dzīves sfēru.

Auklas keramikas kultūras nesēji, kuri Latgales teritorijā iepļūda ne

no triju bērnu ģimenes, kur par viņiem rūpējas vecmāmuļa. Abi zaķīši izgatavoti Rēzeknes 1. vidusskolas 3.a klasītē. «Zemturis»

SENVĒSTURE

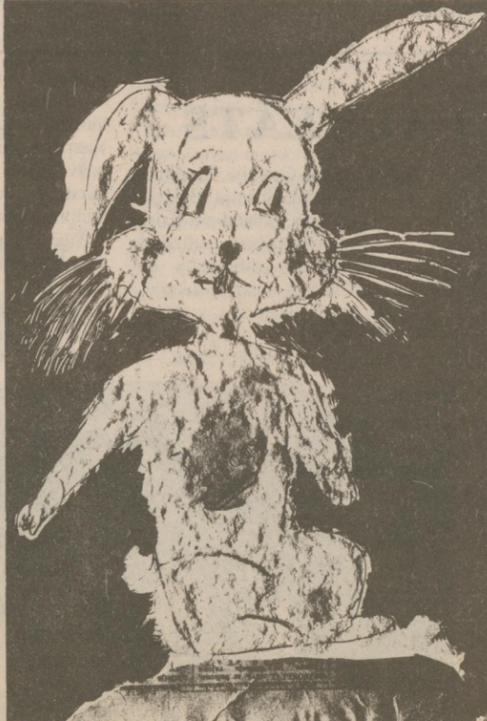
Sākums 3. lpp.

jai apdzīvotībai 3. g. t. p. m. ē. trīs pirmajos ceturkšņos bija nevienmērīgs raksturs, kurš turpinājās arī vēlajā neolītā — 3. g. t. p. m. ē. pēdējā ceturksnī un 2. g. t. p. m. ē. pirmajā ceturksnī.

Tātad, sākot ar vidējo neolītu, senās Latgales apdzīvotāji bija ne tikai nevienmērīgas struktūras pēc savas izcelsmes, bet ari dažāda saimnieciskās dzīves režīma piekopēji, jo tieši šajā periodā parādās

Priecīgā vates zaķīša autore Sandra Bikauniece, vienīgais bērns, kuram laimējies piedzimt situētā ģimenē, un bēdīgā — Lolita Linuža

ROCIŅŪ VADA SIRSNIŅĀ

Latgales novada nedēļas laikraksts. Redkolēģija. Dībinātājs — A. Rancāna izdevniecība.

Masu informācijas līdzekļa reģistrācijas apliecība Nr. 1609. Iznāk no 1994. gada 30. decembra, reizi nedēļā — piektdienās.

Izdevēja norēķinu kants Latvijas Unibankas Rāznas filiālē Preiļos Nr. 468425, izdevēja adrese: A. Upiša ielā 3-49, LV-5301, tālrunis 21516.

1 iespaidoksnis, metiens — 1000 eks. Datorsalikums Līvija KALVĀNE, datoraplaušana Solveiga SARKANE. Iespiesta Rēzeknes tipogrāfijā Baznīcas ielā 28.